

Cartografies teatrals i Teatres en risc Observatori d'espais escènics. 2007-2012

L'any 2007, en el marc de la delegació espanyola de **la Quadriennal d'arquitectura teatral i escenografia de Praga** va néixer ***l'Observatori de Teatres en Risc***, que va rebre el Diploma d'honor de la secció d'arquitectura i tot just ara mateix ha merescut el Premi Crítica teatral *Serra d'Or* 2012 a la millor aportació de l'any. Nascut amb l'ambició de tenir un abast internacional, desmesurada però lògica, degut a l'àmbit del certamen on es va presentar la proposta, la tasca de *l'Observatori* durant els seus primers cinc anys d'existència s'ha centrat fonamentalment a l'entorn més proper: Catalunya i Barcelona.

L'esperó de crear *l'Observatori* procedia de la tràgica desaparició del darrer Teatre Circ de Catalunya, l'Apol·lo de Vilanova i la Geltrú, incendiat el mes de desembre de 2004. Ser el magatzem dels desnonaments de la població donava molts números per a que el foc acabés prenent en aquella sala.

Des de l'any 2007 *l'Observatori* s'ha estructurat en tres seccions. **L'Arxiu**, un catàleg que aspira a recuperar la memòria d'espais teatrals desapareguts. **L'Observatori** pròpiament dit, un punt de recollida d'informació d'arquitectures teatrals amenaçades. **El Laboratori**, un recull de materials diversos, textos, projectes,... que ajudin a generar propostes d'intervenció arquitectònica en els teatres en risc, amb l'objectiu de convertir-los de nou en espais útils a la comunitat.

La pàgina web **www.theatresatrisk.org** i una col·lecció de publicacions: *ATe* –Arxiu d'arquitectura teatral- i *LATe* –Laboratori d'arquitectura teatral- han sigut les plataformes on hem anat penjant els treballs duts a terme, que han comptat amb ajuts del Consell Nacional de les Arts de Catalunya, l'Institut de Cultura de Barcelona, la Universitat Politècnica de Catalunya, i l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona.

Aquesta exposició vol mostrar una part de la feina feta per l'Observatori, aquella que aborda l'estudi del lloc del teatre a Catalunya i que el representa mitjançant una col·lecció de mapes teatrals. Una cartografia que cerca vincular la relació del teatre i els teatres amb el territori i la ciutat, l'arquitectura i l'espai escènic. Tres són les recerques exposades.

Barcelona, mapa teatral i teatres en risc ressegueix el mapa teatral de Barcelona, des de la inauguració de la Casa de les Comèdies, l'actual Teatre Principal, fins l'actualitat. La mirada més atenta al Teatre Principal, en l'eix de les Rambles, i al Teatre Arnau, en el del Paral·lel, completen aquesta secció de l'Exposició.

Els teatres dels ateneus es fixa en les sales d'espectacle de les entitats de Catalunya. Uns locals que, al llarg de la història del país i arreu del territori, han tingut un paper clau en el desenvolupament social i cultural, esdevenint en molts casos espais cabdals no només per a la quotidianitat de les seves comunitats, sinó també per a la renovació dels llenguatges artístics.

Els "altres" espais posa l'ull en aquells llocs que, sense haver estat pensats originàriament per fer-hi representacions teatrals, són descoberts pel món de l'escena i esdevenen espais tant o més vius que els propis teatres. També en aquest cas es cartografia la seva ubicació a Barcelona, tot cercant oferir un inventari complet, i s'examinen amb més detall les experiències de la nau Ivanow a Sant Andreu i de LaPerla29 a la nau gòtica de la Biblioteca de Catalunya al Raval.

Un panorama de **el lloc del teatre a Catalunya**, del territori a l'espai escènic.

